

Hållbarhetsstrategi 2021-2030

Ett hållbart Klippan

Ett Klippan där vi tillsammans arbetar för en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov.

Innehållsförteckning

Inledning	4
Social hållbarhet	5
Boende och närmiljö	5
Utbildning och lärande	5
Levnadsvanor	6
Jämställdhet och jämlikhet	6
Trygghet	6
Demokrati och samskapande	7
Ekologisk hållbarhet	8
Naturvård	8
Naturnära bostäder och en grön tätort	8
Minska klimatpåverkan	8
Klimatanpassning	9
Ekonomisk hållbarhet	10
Rätten till inkomst och försörjning	10
Hållbar tillväxt	10
Förutsättningar och förhållningssätt	12
Långsiktighet	12
Förebyggande och främjande	12
Evidensbaserat	12
Samskapande	12
Genomförande och uppföljning	13
Nyckeltal social hållbarhet	14
Nyckeltal ekologisk hållbarhet	16
Nyckeltal ekonomisk hållbarhet	16

Inledning

Hållbar utveckling innebär en utveckling som tillgodoser dagens behov, utan att äventyra möjligheten för kommande generationer att tillgodose sina behov. Syftet är att dagens Klippanbor såväl som kommande generationers Klippanbor ska ha möjlighet att leva fullgoda liv i en väl bevarad miljö och med sina mänskliga rättigheter tillgodosedda.

Strategin för ett hållbart Klippan utgår ifrån kommunens fullmäktigemål som säger att kommunen ska bidra till en hållbar utveckling. Strategin vilar även på den globala agendan för hållbar utveckling, Agenda 2030. Denna kopplas det i strategin an till löpande genom att det synliggörs vilka mål i agendan som vårt arbete bidrar till.

Strategin är strukturerad efter de tre dimensionerna av hållbar utveckling, det vill säga social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Under var och en av dessa beskrivs prioriterade områden som Klippans kommun genom denna strategi förpliktigas att arbeta med. Prioriteringarna är gjorda utifrån en analys av nuläget som tagits fram utifrån evidensbaserad grund. Att vi har arbetat evidensbaserat med analysen innebär att vi utgått från vetenskap och att vi sett till resultat från undersökningar som visar på Klippanbornas upplevelser samtidigt som vi har tagit in den professionella kunskapen som finns i organisationen och inhämtat erfarenheter från samtliga förvaltningar.

Strategin innefattar de förutsättningar och förhållningssätt som krävs för ett lyckosamt arbete. Den innehåller en beskrivning av hur arbetet ska genomföras och vilka övriga styrdokument som bidrar till ett hållbart Klippan och med det en mer hållbar värld. Avslutningsvis ges en redogörelse för hur arbetet följs upp.

De globala målen

De 17 målen i agenda 2030 - 1: Ingen fattigdom. 2: Ingen hunger. 3: God hälsa och välbefinnande. 4: God utbildning för alla. 5: Jämställdhet. 6: Rent vatten och sanitet för alla. 7: Hållbar energi för alla. 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt. 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur. 10: Minskad ojämlikhet. 11: Hållbara städer och samhällen. 12: Hållbar konsumtion och produktion. 13: Bekämpa klimatförändringarna. 14: Hav och marina resurser. 15: Ekosystem och biologisk mångfald. 16: Fredliga och inkluderande samhällen. 17: Genomförande och globalt partnerskap.

Social hållbarhet

Social hållbarhet har ett direkt samband med Agenda 2030s åtagande som säger att ”ingen ska lämnas utanför”. Ett socialt hållbart samhälle är inkluderande och jämlikt. Delaktighet i samhällsutvecklingen och tillit är viktiga aspekter. Att arbeta med social hållbarhet handlar om att skapa platser där människor trivs och kan leva fullgoda liv oavsett vilken identitet man har, där de grundläggande mänskliga behoven tillgodoses och där det finns bra förutsättningar att ta hand om sin hälsa.

Social hållbarhet har stor betydelse för det demokratiska välfärdssamhället och är avgörande ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Utmärkande för ett socialt hållbart samhälle är att det står emot påfrestningar bättre, är anpassningsbart och är mer förändringsbenäget.

Boende och närmiljö

Hur våra tätorter och bostadsområden är utformade påverkar hur vi lever, arbetar, förflyttar oss och hur vår tillgång till det sociala livet ser ut. Bostad är en central mänsklig rättighet som ger stöd i övriga delar av livet såsom utbildning, arbete och familjeliv. Dessa delar har i sin tur stor betydelse för människors hälsa. Utanför bostadens väggar har tillgången till platser för fysisk aktivitet, service, kommunikationer och kultur stor påverkan för flera delar av livet. Tillgången behöver komma alla grupper i samhället till del. Hur bostäder planeras och hur närmiljön ser ut har även stor bäring på såväl den upplevda som den faktiska tryggheten.

I Klippan ska tryggheten vara prioriterad i hela kommunen och vi ska skapa förutsättningar för kommunens alla invånare att leva och röra sig fritt i samhället. Vi ska sträva efter tillgänglighet och man ska kunna ta sig fram i kommunen oavsett funktionsförmåga. Vi ska också verka för att kommunens miljöer är rena och fria från hälsoskadliga faktorer som buller och dålig luftkvalitet. Att bevara och utveckla grönområden är av vikt för individens hälsa och möjlighet till rekreation och ska därför prioriteras. Vi ska också i Klippans kommun sträva efter ett bostadsutbud som tillgodoser efterfrågan och behov i livets alla skeden. Den offentliga miljöns estetik och utformning ska prioriteras.

Utbildning och lärande

Utbildning och lärande är ett område som är viktigt för Klippans kommun att prioritera och där vi behöver utgå från hela barnet med start tidigt i livet. Goda uppväxtvillkor stimulerar tidig utveckling, inlärning och hälsa och är avgörande för en framgångsrik skolgång och är därmed även viktigt för att kunna komma in på arbetsmarknaden och i samhället. En god utbildning är en friskfaktor som också ger individen framtidstro att stärka psykologiska och sociala resurser samt möjlighet att påverka sin egen livssituation för bland annat ekonomisk trygghet, bättre hälsa och minskad förekomst av våld.

För att lyckas att ge alla barn, unga och vuxna möjlighet att utveckla kompetenser och kunskaper samt tillgodogöra sig en god utbildning oberoende av kultur, sociala och ekonomiska förhållanden, könstillhörighet och funktionsnedsettning krävs samverkan. Samverkan behöver ske både mellan kommunens förvaltningar och med andra relevanta aktörer. Som kommun behöver vi kompensera för riskfaktorer och de dåliga förutsättningar som elever eventuellt omges av. Här behöver även det informella lärandet vägas in och stimuleras.

Ekologisk hållbarhet

Ekologisk hållbarhet avser omsorg om naturen och miljön för kommande generationers försörjning av livsnödvändig luft, rent vatten och föda. Det är ett område som kräver en förståelse för att våra ekosystem har gränser för vad de klarar av och en insikt i att de resurser vi får från naturen inte är oändliga. Syftet med att fokusera på ekologisk hållbarhet är att på lång sikt bibehålla jordens ekosystemtjänster såsom produktion av mat och energi, tillhandahållande av rent vatten, klimatreglering och rekreation.

Naturvård

Naturvården handlar både om att skydda, förvalta och nyskapa värdefulla områden och om att möta medborgarnas behov av naturupplevelser. I detta ingår att värna om de särskilda livsmiljöerna som djur och växter är beroende av för sin överlevnad. När detta görs ökar den biologiska mångfalden vilken vi människor är beroende av. Vi människor nyttjar naturen för olika ändamål och med det kommer ett ansvar att säkerställa att ekosystem och biologisk mångfald bevaras.

Klippans kommun har en fantastisk natur med flera naturreservat, vackra strövområden, samt en stor känd nationalpark som har satt Klippan på kartan som en naturkommun. Denna natur ska bevaras och tas omhand på ett sådant sätt att den består för kommande generationer. Klippans kommun ska i samverkan med civilsamhället, myndigheter och andra relevanta aktörer driva naturvården framåt och prioritera alla delar av den.

Naturnära bostäder och en grön tätort

Naturnära boendemöjligheter kan vara attraktivt och är något som vi erbjuder i Klippan där våra ostörda miljöer ger möjlighet till bland annat odling, friluftsliv och rekreation. Detta kombinerat med en grön tätort ger kommunen en bra grund för en ekologisk hållbarhet. Genom att främja gröna tätorter ser vi våra ekosystemtjänster, det vill säga de funktioner i naturen som gynnar oss och upprätthåller eller förbättrar människans välmående. Dessa tjänster som vi får av naturen så som luftrening, utjämning av temperaturvariationer och pollinering är ovärderliga.

I Klippans kommun ska vi värna de naturnära boendemöjligheterna som en av kommunens attraktionskraft. Men vi behöver också bedriva ett aktivt arbete för att bevara och utveckla grönstruktur inom tätorterna för att bevara våra ekosystemtjänster samt för god hälsa. I våra tätorter ska vi prioritera att nyskapa och kompensera dessa och också arbeta för ökad kunskap och engagemang kring arbetet. När vi av någon anledning inte agerar för naturens bästa ska vi sträva efter att vidta kompensatoriska åtgärder.

Minska klimatpåverkan

Att minska klimatpåverkan är ett omfattande åtagande som innefattar många aspekter. Ett sätt att sammanfatta det på är att det handlar om att agera klimatsmart när man har rådighet genom aktiva val. Valen kan till exempel gälla rätt konsumtion när det är nödvändigt att konsumera, och om att välja återbruk framför inköp när det är möjligt. Det kan handla om att välja rätt råvaror inom vår måltidsenhet, val av transportmedel när vi färdas i tjänst eller vid val av energikälla. Målet är att så långt det är görligt välja det som ger så liten påverkan som möjligt på klimatet.

I det här avseendet ska Klippans kommun för egen del fatta klimatsmarta val. Kommunen ska i egenskap av konsument välja rätt genom att ställa miljökrav i upphandlingar. Vi ska också möjliggöra klimatsmarta val för de som lever och verkar i vår kommun. Vi ska när det är möjligt och ett för miljön bättre val, välja återbruk.

När tjänstepersoner reser i tjänst eller färdas inom ramen för sitt arbete ska detta göras med klimatpåverkan i åtanke. Vi i Klippans kommun ska också ta vara på engagemanget som finns för frågorna, framförallt unga Klippanbor har visat sig vilja engagera sig för klimatet och det engagemanget ska vi stimulera och ta vara på.

Klimatanpassning

Vårt klimat har påverkats och vi ser högre temperaturer och förändrat nederbördsmönster. Även om den globala medeltemperaturökningen ännu inte överstigit två grader så väntas betydande konsekvenser för natur och samhälle som effekter av klimatförändringarna. Förskjutna växtsäsonger, torka, bränder och översvämningar märker vi redan av i viss utsträckning och större effekter är att vänta inför vilka vi behöver stå rustade.

I samband med detta ska vi i Klippan följa det nationella anpassningsarbete som pågår och bevaka vårt lokala läge för att kontinuerligt vidta adekvata åtgärder i rätt tid.

Våra prioriteringar inom ekologisk hållbarhet bidrar till att uppfylla dessa mål i Agenda 2030

Ekonomisk hållbarhet

Ekonomisk hållbarhet kan ses och förklaras utifrån olika perspektiv. I Klippans kommun definierar vi ekonomisk hållbarhet som ett främjande av ekonomisk tillväxt samtidigt som vi verkar för att denna inte medför negativa konsekvenser för ekologisk och social hållbarhet. Ekonomisk hållbarhet likställs inte automatiskt med ekonomisk tillväxt utan innebär att vi ska verka för en ekonomisk utveckling som inte medför negativa konsekvenser på det ekologiska eller sociala kapitalet. Vi behöver hushålla med ändliga resurser i dag så att även framtida generationer kan få sina behov tillgodosedda. Detta behöver vi göra genom att använda, vårda och underhålla resurser, såväl mänskliga som materiella.

Rätten till inkomst och försörjning

Inkomster och möjligheter till försörjning utgör människors utrymme för faktiska levnadsförhållanden, materiell standard och handlingsutrymme. Ekonomisk trygghet är därmed också viktigt för goda socioekonomiska förutsättningar och jämlikhet i hälsa, inte minst för barn som tidigt i livet berörs av vårdnadshavarnas ekonomiska förutsättningar.

När medborgare drabbas av hastigt förändrade levnadsförhållande eller sjukdom och inte har förutsättningar att försörja sig följer ett personligt lidande som också drabbar barn och anhöriga. Det finns då också en risk för att målgruppen hamnar i överskuldssättning vilket också belastar samhället ekonomiskt. Ekonomisk utsatthet kan också förorsakas av faktorer som under en längre period präglar individens möjlighet till en trygg ekonomi.

I Klippans kommun ska vi arbeta med att stärka den ekonomiska tryggheten för befolkningen genom att stärka människors egna förutsättningar och möjligheter till sysselsättning. Vi ska prioritera förebyggande insatser genom kunskapsspridning till unga och information i allmänhet om kommunal budget- och skuldrådgivning. Vi ska ta hänsyn till fördelningen av inkomster i befolkningen samt stötta med ekonomiska resurser för de med knappa ekonomiska marginaler med barn som prioriterad målgrupp samt verka för minskad långvarig ekonomisk utsatthet.

Hållbar tillväxt

Tillväxt är viktigt och nödvändigt för Klippans kommun av flera anledningar, inte minst utifrån att ekonomin stimuleras och arbetstillfällen kan tillkomma. Samtidigt kan en ekonomisk tillväxt som sker till varje pris urholka mänskliga och miljömässiga resurser vilket på sikt ger negativa utfall socialt och ekologiskt, men i slutändan även ekonomiskt. Det är därmed viktigt att tillkommande verksamheter lokaliseras nära befintliga kommunikationsstråk och på ett sådant sätt att de inte riskerar att bidra till en försämrad boendemiljö som leder till ökade bullernivåer och trafikmängd eller föroreningar. I detta sammanhang behöver man se till helheten och olika samhällsutmaningar behöver beaktas och sammanvägas.

Klippans kommun ska därför sträva efter att det befintliga näringslivet växer och att nya verksamheter etableras, samtidigt som kommunen ska verka för att näringslivet får nya insikter i och kan utveckla sitt hållbarhetsarbete. Ekologisk såväl som social hållbarhet behöver beaktas.

Klippans kommun ska också genom ökad intern samverkan bredda sitt samarbete med näringslivet så att skola, arbetsmarknads- och utvecklingsenhet, näringslivsenhet och kommunledningsstab samordnat kan utveckla ett arbete som bygger på samskapande med näringslivet. En hållbar tillväxt som ger fler arbetstillfällen ska gynna medborgare utan orättfärdiga skillnader utifrån exempelvis kön, etnicitet eller funktionsförmåga. Av den anledningen ska Klippan verka för ett inkluderande klimat bland kommunens företagare och att de målgrupper som står långt ifrån arbetsmarknaden ska komma i arbete och sysselsättning.

Våra prioriteringar inom ekonomisk hållbarhet som bidrar till att uppfylla dessa mål i Agenda 2030

Förutsättningar och förhållningsätt

För att arbetet ska bli lyckosamt behöver hela kommunen arbeta tillsammans och med gemensamma förhållningsätt. Dessa beskrivs här och ska betraktas som nödvändiga för att vi ska lyckas i arbetet för ett hållbart Klippan.

Långsiktighet

Arbetet med hållbar utveckling kräver långsiktighet. En del resultat kan förväntas på kort sikt men det allra mesta blir synligt först för de kommande generationerna. Vi måste i detta avseende ha tålamod, mäta resultaten på lång sikt och vara uthålliga i vårt arbete.

Förebyggande och främjande

Arbetet vi bedriver måste ha en ansats att förebygga och främja. Vi ska ha målet att skadan aldrig ska ske och att det som är friskt i samhället ska bestå.

Evidensbaserat

När vi fattar beslut och planerar insatser och verksamhet ska vi arbeta evidensbaserat. Det innebär för oss i Klippans kommun att vi ska utgå från den bästa tillgängliga forskningen, ha med oss vår professionella tjänstepersonsexpertis och utgå ifrån berördas erfarenhet och upplevelse. När vi ställer dessa tre parametrar med och mot varandra får vi ett professionellt och evidensbaserat arbete.

Modell för evidensbaserat arbetssätt

Samskapande

Frågornas karaktär kräver att vi tillsammans tar oss an dem. Vi behöver ringa in de frågor som kräver arbete över förvaltningsgränser och arbeta för god samarbetskultur. Vi behöver också arbeta tillsammans med de som finns utanför vår egen organisation det vill säga kommuninvånare, föreningsliv, näringsliv och akademien. Vid behov ska vi också söka samarbetsvägar regionalt och nationellt.

Genomförande och uppföljning

Kommunstyrelsen har det kommunövergripande ansvaret för arbetet med hållbar utveckling och för samordning av detta. Nämnder och styrelser ska utifrån det egna ansvarsområde arbeta utifrån befintliga styrdokument som har bäring på hållbarhetsarbetet samt tillföra aktiviteter i ordinarie verksamhetsplanering vid behov och utifrån kapacitet.

Generellt betraktar vi grunduppdraget i respektive förvaltning som plattformen för arbetet med hållbar utveckling. Med rätt arbetssätt när detta utförs kommer vi att bygga en hållbar organisation.

Modell som visar vilka relaterade dokument som har bäring på arbetet för ett hållbart Klippan

Uppföljning av denna strategi görs på årlig basis i kommunens årsredovisning där varje nämnd redovisar utfört arbete och kommunstyrelsen står för den samlade bilden. Strategin uppdateras vid behov vid samma tillfälle med eventuella korrigeringar av tillkomna, reviderade eller avvecklade relaterade dokument. Nyckeltalen nedan är de indikatorer som följs fram till 2030.

Nyckeltal social hållbarhet

Boende och närmiljö	
	Problemindex (Polisens trygghetsmätning)
	Trygg ute ensam sen kväll (Polisens trygghetsmätning)
	Befolkning i kollektivtrafiknära läge, andel (%)
	Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv/inv.
	Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)
	Bostadsmarknadsläge i kommunen totalt, (Överskott=2, Balans=1, Underskott=0)

Utbildning och lärande	
	Elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram
	Gymnasieelever med examen inom 3 år hos kommunala skolor, avvikelse från modellberäknat värde
	Fritidsgårdar/ungdomsgårdar, antal/10 000 inv
	Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)
	Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)
	Barn 1-5 år inskrivna i förskola
	Elever i årskurs 5 som känner sig trygga i skolan
	Individuellt biståndsbedömda öppna insatser för barn och unga 0–20 år

Levnadsvanor	
	Deltagartillfällen i idrottsföreningar, 7-20 år
	Invånare med fetma, andel (%)
	Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)
	Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)
	Medellivslängd kvinnor, år
	Medellivslängd män, år
	Invånare ålder 10-24 i slutenvård på grund av narkotikarelaterade diagnoser
	Vattenprover (eget mått)
	Cannabis Doser per 1000 inv. & 24 timmar (Mätning avloppsvatten- invatten)
	Tramadol Total halt (mg) per 1000 inv. 24 h (Mätning avloppsvatten - invatten)

Jämlikhet och jämställdhet	
	Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)
	Brukarbedömning gruppbostad LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga hemma, andel (%)
	Brukarbedömning servicebostad LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga hemma, andel (%)
	Brukarbedömning boendestöd SoL - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)
	Elever i åk 5: I min skola respekterar vi varandra, positiva svar, andel (%)
	Idrottsföreningar med flickdominerad verksamhet, andel (%)
	Anmälda misshandelsbrott mot kvinna, inomhus, närstående genom parrelation med offret i kommunen, antal/100 000 inv
	Individuellt biståndsbedömda öppna insatser för barn och unga 0–20 år

Trygghet	
	Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv
	Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)
	Bilar kör för fort (Polisens trygghetsmätning)
	Ungdomar 15-17 år lagförda för brott
	Andel varit orolig för någon typ av brott (Polisens trygghetsmätning)
	Narkotikabrott (innehav, bruk, överlåtesle och framställning) Polisens brottsstatistik
	Rattfylleri (alkohol och/eller narkotika) Polisens brottsstatistik
	Misshandelsbrott/ofredande/våldtäkt av bekant och inomhus Polisens brottsstatistik (Kvinnor)
	Observerat narkotikaförsäljning (Polisens trygghetsmätning)
	Berusade personer utomhus (Polisens trygghetsmätning)

Demokrati och samskapande	
	Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)
	Valdeltagande i senaste kommunalvalet, andel (%)
	Fysiska besök vid kommunala bibliotek, antal/inv

Nyckeltal ekologisk hållbarhet

Naturvård	
	Skyddad natur totalt, andel (%)

Naturnära bostäder och en grön tätort	
	Medelavstånd till skyddad natur, km

Minska klimatpåverkan	
	Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person
	Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)
	Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)

Nyckeltal ekonomisk hållbarhet

Rätten till inkomst och försörjning	
	Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%)
	Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%)
	Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%)
	Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (%) av bef.
	Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)
	Demografisk försörjningskvot
	Barn i ekonomiskt utsatta familjer
	Barn som lever i en familj med minst en långtidsarbetslös förälder

Hållbar tillväxt	
	Nystartade företag, antal/1 000 inv, 16-64 år
	Nystartade arbetsställen, antal/1000 inv. 16-64 år